

ESPAI D'OPINIONS**Nº153**
Abril 2012**Ramon Carreras Torrent****Secretari General****CCOO Menorca****LA IMPORTÀNCIA DE LA R+D+I PER TENIR FUTUR**

El concepte de R+D apareix als EE.UU. en el 1941, en plena Segona Guerra Mundial, quan el president Roosevelt i el seu equip d'assessors plantejà la necessitat d'acursar els terminis entre la investigació científica i la seva aplicació productiva. Innovar és crear nous productes, però també millorar els processos interns, fer canvis organitzatius que millorin l'eficiència empresarial, la comercialització o millorar els serveis postvenda... 1 És a dir: innovar no és cosa de "uns senyors tancats en un laboratori" creant nous productes; l'organització, i la comercialització també en són part. Important.

El "fals miracle econòmic" del PP que va propiciar un ritme de creació de llocs de feina durant la dècada 1997-2007 té a veure amb una economia expansiva, fonamentada en sectors econòmics poc especialitzats, sense valor afegit, de benefici ràpid i amb mà d'obra barata i poc qualificada a més de contractació temporal, que mentre va tenir el vent a favor boni bé ningú va qüestionar, però quan ha vingut el canvi de cicle ha suposat destruir el doble de llocs de feina que altres països com Alemanya que fins i tot en el principi de la crisi tenien una davalla del seu PIB, superior a la d'Espanya. La nostra economia té uns comportaments que en una gràfica seria com una serra, amb pujades i davallades molt pronunciades mentre altres models econòmics, com l'Alemanya, amb una economia més productiva, major qualificació dels seus treballadors i al contrari del que es diu, amb més drets laborals, aguanta millor el "temporal de la crisi econòmica" i és capaç de començar a créixer en menys temps. **L'Estratègia de creixement econòmic que el PP i el PSOE han estimulat, de ser competitiu via preus (basicament a base d'empitjorar les condicions laborals i sous baixos) està esgotada.**

Segons la "EU Industrial R&D Investment Scoreboard, Comisión Europea, octubre de 2006", **només 22 empreses espanyoles figuren entre les 1000 empreses europees amb major nivell d'inversió, davant les 40 d'Itàlia, 37 de Bèlgica o Dinamarca, 167 Alemanyes o 327 del Regne Unit** Hem d'afegir que la sol·licitud de patents d'Espanya a la Oficina Europea, representa un 1'4% de la producció europea, molt lluny del 7'5% Italià, el 15% de França o el 44% d'Alemanya. Curiosament una empresa a Espanya pot deduir fins el 70% de les seves despeses en R+D+i, tenim per tant un dels marcs fiscals més favorables, així i tot molts d'aquests recursos no són utilitzats. En una àrea

d'alt desenvolupament econòmic, amb una terciarització constant de l'economia, la capacitat de generar o adaptar amb rapidesa les noves tecnologies es converteix en un factor decisiu de la competència.²

Durant la legislatura 2004-2008 el Govern havia fet una aposta per millorar el finançament de la R+D+i, i atracar-se a l'objectiu de l'Unió Europea recollit en l'Estratègia de Lisboa, de destinar el 3% del PIB a la R+D+i pel 2010... a partir del 2008, que coincideix amb la creació del Ministeri de Ciència i Innovació, es comença a retallar la inversió en aquest aparta, fet la despesa real prevista en els PGE de 2011 ens va portar a nivells de 2006. Però la destrallada del 25'6% dels pressupostos del 2012 demostren que aquest Govern no té cap interès en la creació d'ocupació de qualitat, i suposa boni bé la paralyzació del sector públic de la investigació. Enfora esteim d'exemples com els dels EEUU que va pujar un 8'8% , en plena crisi financera, el pressupost de la National Science Foundation (NSF) i en el 2011 augmentar de nou el 8%, també Alemanya i França han reforçat els seus grans centres de recerca, fins i tot la Presidenta Angela Merkel ve a dir als nostres joves més formats que a Alemanya tindran ofertes... les que aquí no tenen... La R+D+i al igual que la formació o l'ensenyament no són una despesa, són una inversió. Hi ha estudis que certifiquen que per cada 1€ que s'inverteix en formar un Universitari, aquest univesitari en la seva vida laboral posterior, genera 1'67€ a la seva societat... Els Governos han d'assumir la seva responsabilitat, afavorint el canvi cultural i organitzatiu perquè les empreses passin a tenir la innovació com a un repte constant. Si no hi ha un canvi de política, seguirem consolidant un model de gestió empresarial obsessionada pel curt plaç ³

Les Illes i Menorca esteim per darrera de la mitja Espanyola en inversió en R+D+i, "La comunitat de les Illes Balears continua essent la comunicat que té un menor percentatge de la despesa en R+D sobre el PIB, concretament el 0'35%..." ⁴

A Menorca els dies 19 i 20 d'abril hi ha la fira Innovem 2012 organitzada pels Joves Empresaris de Balears, un dels seus ponents en una entrevista diu que Internet no és el futur, sinó el present. Menorca està anys llum de tenir una xarxa de telecomunicacions avançada... aquí el PP s'estima més gastar en ciment, reformant el PTI, o en Inversions a la carretera general, mentre el fracàs escolar és dels més grans de l'Estat i els retalls a l'ensenyament només faran pujar els alts nivells de fracàs escolar.

Només podem ser competitius de dues maneres, en disseny o en preu. Competir en preu és una batalla perduda (excepte que la gent acceptés fer més feina i cobrar manco que els xinesos), el disseny, la tecnologia és un camí viable, però tot fa pensar que el Govern ha abandonat la R+D+i com a eina estratègica per canviar de model productiu i sortir de la crisi, i si açò és així, tot i que finalment es pugui sortir de la crisi, estarem covant una nova crisi més forta que aquesta i que arribarà més prest que tard... i mentre això passa la "prima" de risc ja ha arribat als 445 punts.

1. *Foro de Empresas Innovadoras. Retos y Condiciones para la innovación empresarial.* GACETA SINDICAL nº 9 dic 2007. LOS RETOS DE LA ECONOMÍA ESPAÑOL.

2. *Alicia Durán (Professora d'Investigació del CSIC Directora de l'Àrea de Ciència i Tecnologia de la Fundació 1er de Maig)* Los retos de la economía española: ¿crecer sin innovar?. GACETA SINDICAL nº 9 dic 2007. LOS RETOS DE LA ECONOMÍA ESPAÑOL.

3. CUADERNOS DE INFORMACIÓN SINDICAL nº 20, desembre 2010. Análisis de la política de Investigación, Desarrollo e Innovación en los Presupuestos Generales del Estado 2011: otra vuelta de tuerca al sector público.

4. pg 295 de la Memòria del Consell Econòmic i Social de les Illes Balears 2009